DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
9. juli 1987 *

I sag 377/85,

angående en anmodning, som Social Security Commissioner i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Beverly Leila Burchell

mod

Adjudication Officer,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 10, stk. 1, litra a), i Rådets forordning nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet (EFT 1972 I, s. 149),

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden C. Kakouris, dommerne T. F. O'Higgins, T. Koopmans, O. Due og K. Bahlmann,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

på grundlag af de indlæg, der er indgivet af:

— sagsøgeren i hovedsagen, Beverly L. Burchell, ved barrister E. Laing,

— sagsøgte i hovedsagen, Adjudication Officer ved Kathleen F. Lee, Senior Legal Assistant, Department of Health and Social Security,

* Processprog: Engelsk.

— den nederlandske regering, for så vidt angår skriftvekslingen, ved fungerende generalsekretær i Udenrigsministeriet, E. F. Jacobs, på vegne af udenrigsministeren,

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Julian Currall, Kommissionens Juridiske Tjeneste,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 26. november 1986,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 3. februar 1987,

afsagt følgende

Dom

1 Ved beslutning af 25. november 1985, indgået til Domstolen den 28. november samme år, har Social Security Commissioner i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt Domstolen tre præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 10, stk. 1, litra a), i Rådets forordning nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet (EFT 1972 I, s. 149).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag vedrørende et afslag fra »Insurance Officer« (der senere har skiftet navn til »Adjudication Officer«) på at give sagsøgeren i hovedsagen, Beverly Burchell, børnetilskud til hendes to børn.

3 Beverly Burchell, der er fraskilt og uden arbejde, bor i Det Forenede Kongerige med sine to børn, medens hendes tidligere ægtefælle bor i Nederlandene, hvor han har lønnet beskæftigelse. I 1980, da hun indgav ansøgning til den kompetente britiske sociale sikringsmyndighed, opfyldte hun samtlige lovbestemte betingelser for at få tildelt børnetilskud i henhold til britisk ret. Hendes tidligere ægtefælle fik for

de samme tidsrum børnetilskud i Nederlandene for de samme børn, idet der efter nederlandsk lovgivning kan tildeles familieydelser, selv om familiemedlemmerne ikke har bopæl i Nederlandene.

4 Det fremgår af sagens akter, at i det tidsrum, som Beverly Burchell søger at få ydelser for, var der hverken i britisk lovgivning eller i nederlandsk lovgivning noget forbud mod sammenlægning, der fandt anvendelse på en sådan situation.

5 Insurance Officer er nået til det resultat, at eftersom Beverly Burchell's tidligere ægtefælle kunne få udbetalt nederlandske børnetilskud, som om hans to børn var bosat i Nederlandene, i medfør af artikel 73, stk. 1, i fordning nr. 1408/71, måtte Beverly Burchell's ret til at få børnetilskud i Det Forenede Kongerige, hvilken ret ikke er undergivet krav om forsikring eller beskæftigelse, suspenderes i medfør af artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72, idet Beverly Burchell, der ikke udøvede nogen lønnet beskæftigelse, ikke kunne henholde sig til undtagelsesbestemmelsen i andet led af nævnte artikel 10, stk. 1, litra a).

6 Artikel 10 bestemmer:

»1) Ret til familieydelser eller børnetilskud, der ydes i henhold til en medlemsstats lovgivning, hvorefter erhvervelse af ret til disse ydelser eller tilskud ikke er betinget af forsikring eller af lønnet eller selvstændig beskæftigelse, suspenderes, når der i samme periode og for det samme familiemedlem:

a) er ret til ydelser i medfør af forordningens artikel 73 og 74; dersom ægtefællen til den i disse artikler omhandlede arbejdstager... udøver erhvervsmæssig virksomhed på den pågældende medlemsstats område, suspenderes dog retten til de familieydelser eller børnetilskud, der ydes i medfør af de nævnte artikler, og der skal kun udbetales familieydelser eller børnetilskud i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmet er bosat og for denne medlemsstats regning.«

7 Artikel 73 i forordning nr. 1408/71 bestemmer:

»1) En arbejdstager, der er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat end Frankrig, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, ret til familieydelser efter lovgivningen i førstnævnte stat, som om de pågældende var bosat på dennes område.«

8 Beverly Burchell indbragte afgørelsen for Social Security Commissioner. Da denne myndighed fandt, at sagen rejste spørgsmål om fortolkningen af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 574/72, besluttede den at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende spørgsmål:

»1) a) Skal en person, der har været tvungent forsikret mod en række risici svarende til de sikringsgrene, som indgår i en social sikringsordning for (blandt andet) arbejdstagere, men som er ophørt med at betale tvungne eller frivillige bidrag hertil, ved anvendelsen af forordningerne nr. 1408/71 og nr. 574/72 anses som arbejdstager, såfremt de bidrag, den pågældende har betalt i forbindelse med den tvungne forsikring, fortsat i sig selv er tilstrækkelige til, at der ved den pågældendes død vil kunne udbetales en ydelse til dødsboet i medfør af forsikringsordningen, men er utilstrækkelige, alene eller sammenholdt med andre omstændigheder, til, at den pågældende kan gøre krav på nogen anden ydelse i medfør af sikringsordningen?

b) Såfremt spørgsmål a) besvares benægtende, kan krav, som en person, der hverken er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i henhold til bestemmelserne i forordningerne nr. 1408/71 og 574/72, har på ydelser i medfør af en sådan forsikringsordning (når der ikke er tale om ydelser, der beror på den pågældende stilling som familiemedlem eller efterladt i forhold til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende) da nedsættes eller bortfalde i medfør af bestemmelser i de nævnte to forordninger?

2) Såfremt spørgsmål 1 a) eller spørgsmål 1 b) besvares bekræftende, skal suspensionsbestemmelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 da fortolkes således, at den finder anvendelse, når institutionen i en anden medlemsstat har tilkendt familieydelser til en arbejdstager for samme børn i medfør af sin nationale lovgivning uden herved at bringe artikel 73 i forordning nr. 1408/71 i anvendelse, såfremt den ellers, uafhængigt af så-

danne bestemmelser i national lovgivning, skulle have tilkendt ydelserne i medfør af nævnte artikel?

3) Såfremt spørgsmål 2 besvares bekræftende, er artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 574/72 da uforenelig med EØF-Traktatens artikel 51, for så vidt bestemmelsen fratager en person rettigheder, der uafhængigt af fællesskabsretten tillægges den pågældende i en medlemsstat uden samtidig at sikre den pågældende en modydelse.«

9 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og indlæggene for Domstolen henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Det første spørgsmål

10 Social Security Commissioner har i forelæggelsesbeslutningen anført, at det første spørgsmål vedrører problemet om, hvorvidt artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 overhovedet kan finde anvendelse i nærværende sag. Spørgsmålets to dele skal derfor forstås som en helhed i den forstand, at det ønskes oplyst, hvorvidt artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 574/72 i tilfælde, hvor der består et krav på familieydelser eller børnetilskud for et barn, finder anvendelse på en person, der afhængigt af dennes bidrag til en social sikringsordning for arbejdstagere, skal anses som arbejdstager i henhold til forordningerne nr. 1408/71 og nr. 574/72.

11 Det bemærkes, at Domstolen i dom af 4. juli 1985 (Kromhout mod Raad van Arbeid, sag 104/84, Sml. 1985, s. 2213) har fastslået, at artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i Rådets forordning nr. 574/72 finder anvendelse, »når det barn, for hvilket der udbetales familieydelser eller børnetilskud, i sin egenskab af familiemedlem til en af de personer, som ydelserne udbetales til, er omfattet af fællesskabsreglerne om social sikring for arbejdstagere, uanset om den anden person, som ligeledes får udbetalt familieydelser eller børnetilskud for samme barn, også er omfattet af disse regler«.

12 Det første spørgsmål skal derfor besvares således, at artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 finder anvendelse, når der i medfør af artikel 73

i forordning nr. 1408/71 skal udbetales familieydelser eller børnetilskud for et barn, der i sin egenskab af familiemedlem til en af de personer, som ydelserne udbetales til, er omfattet af fællesskabsreglerne om social sikring for arbejdstagere, uanset om den anden person, som ligeledes får udbetalt familieydelse eller børnetilskud for samme barn, også er omfattet af disse regler.

Det andet spørgsmål

13 Social Security Commissioner ønsker det med det andet spørgsmål i det væsentlige at få oplyst, om artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 også finder anvendelse, såfremt retten til en familieydelse alene hviler på national ret, uden at det er nødvendigt at påberåbe sig artikel 73 i forordning nr. 1408/71, dersom en medlemsstats kompetente institution i medfør af nævnte artikel 73 under alle omstændigheder ville være forpligtet til at udbetale den samme ydelse.

14 Det bemærkes, at det fremgår af ordlyden af artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72, at denne bestemmelse kun finder anvendelse på ydelser, der består en ret til i medfør af artiklerne 73 eller 74 i forordning nr. 1408/71.

15 Det spørgsmål, der derfor opstår, er således, hvorvidt retten til en ydelse kan anses for at hvile på artikel 73, når ydelsen under alle omstændigheder kan kræves i henhold til national ret alene.

16 Den eneste fortolkning af nederlandsk ret, der er blevet fremført under denne sag, er en erklæring fra Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam, som svar på et spørgsmål fra det britiske Department of Health and Social Security, hvorefter en sikret i henhold til Algemene Kinderbijslagswet (lov om børnetilskud) i medfør af nederlandsk ret og uden hensyn til anvendelsen af fællesskabsreglerne har ret til børnetilskud for børn, der ikke bor hos den sikrede, men har bopæl i en anden medlemsstat. Eftersom denne fortolkning ikke er blevet bestridt under nærværende sag, særligt ikke af den nederlandske regering, må Domstolen lægge til grund, at de omhandlede nederlandske ydelser faktisk blev oppebåret alene i medfør af nederlandsk lovgivning.

17 Som Domstolen har fastslået det i dom af 15. januar 1986 (Pinna mod Caisse d'allocations familiales de la Savoie, sag 41/84, Sml. 1986, s. 17) skal der i henhold til Traktatens artikel 51 ske en samordning af medlemsstaternes lovgivninger, hvorimod bestemmelsen ikke opstiller noget krav om harmonisering. Artikel 51 er derfor ikke til hinder for, at der gælder forskellige sociale sikringsordninger i de forskellige medlemsstater og dermed forskellige rettigheder for arbejdstagere, alt efter hvor de er beskæftiget. Traktatens artikel 51 er således ikke til hinder for, at de sociale sikringsordninger i de forskellige medlemsstater indeholder forskellige materielle og formelle regler, således at arbejdstagere har forskellige rettigheder, alt efter hvor de er beskæftiget.

18 Det må derfor fastslås, at når der som i det foreliggende tilfælde består en ret til en familieydelse alene i henhold til national ret og uafhængigt af børnenes bopæl, og det derfor ikke er nødvendigt at påberåbe sig artikel 73 i forordning nr. 1408/71 for at få retten til den nævnte ydelse, kan retten til ydelsen ikke anses for at hvile på artikel 73.

19 Det andet spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke finder anvendelse, såfremt retten til en ydelse alene beror på national lovgivning og ikke på artikel 73 i forordning nr. 1408/71.

20 I betragtning af svaret på det andet spørgsmål er der ingen grund til at besvare det tredje spørgsmål.

Sagens omkostninger

21 De udgifter, der er afholdt af den nederlandske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af Social Security Commissioner ved beslutning af 25. november 1985, for ret:

1) **Artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 finder anvendelse, når der i medfør af artikel 73 i forordning nr. 1408/71 skal udbetales familieydelser eller børnetilskud for et barn, der i sin egenskab af familiemedlem til en af de personer, som ydelserne udbetales til, er omfattet af fællesskabsreglerne om social sikring for arbejdstagere, uanset om den anden person, som ligeledes får udbetalt familieydelser eller børnetilskud for samme barn, også er omfattet af disse regler.**

2) **Artikel 10, stk. 1, litra a), første led, i forordning nr. 574/72 finder ikke anvendelse, såfremt retten til en ydelse alene beror på national lovgivning og ikke til artikel 73 i forordning nr. 1408/71.**

Kakouris O'Higgins

Koopmans Due Bahlmann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 9. juli 1987.

P. Heim
Justitssekretær

C. Kakouris
Formand for Sjette Afdeling